Strategisk utveckling

Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

INFORMATIONSÄRENDE
2018-08-26

Trafiknämnden
2018-09-25, punkt 18

Ärende
SL 2018-0371

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Information om Bus Nordic – en ny standard för bussar

Ärendebeskrivning

Bus Nordic är ett samarbete mellan de nationella branschorganisationerna för kollektivtrafik och huvudstadsregionerna i de nordiska länderna. Syftet är att ta fram en gemensam uppsättning krav för bussar att använda vid upphandling av trafik, en rekommenderad standard för nordiska bussar.

Bakgrund

I Sverige har en nationell branschgemensam standard för bussar, Buss2014 (tidigare Buss2010 och Buss2000) funnits i över 20 år. Standarden har utgjort en bilaga till modellavtalet i Partnersamverkan för en förbättrad kollektivtrafik och har använts hos de flesta svenska trafikhuvudmännen och i trafikförvaltningens upphandlingar av alla nuvarande busstrafikavtal. Den har förenklat upphandlingsarbetet och medfört lägre kostnader för kollektivtrafik med buss i Sverige.

Tack vare standarden har bussar kunnat flyttas mellan olika avtal inom landet. Däremot har kraven skilt sig väsentligt åt mellan de nordiska länderna och det har varit få bussar som flyttats mellan länderna.

Flera nordiska trafikhuvudmän och nationella kollektivtrafikorganisationer har uttryckt ett behov av att standardisera även på nordisk nivå. Arbetet med detta startades 2014 av trafikförvaltningen och omfattade trafikhuvudmännen i de nordiska huvudstäderna då en gemensam standard för enbart huvudstäderna, ”NordicBus”, även kallat ”huvudstadsdokumentet”, togs fram.

Under 2017 och 2018 har ett större projekt, ”Bus Nordic” arbetat med att ta fram en standard som gäller för hela länderna, inte bara huvudstäderna, och som är resultat av samarbete mellan både trafikhuvudmän och trafikföretag. En styrgrupp och en arbetsgrupp utformades av representanter från de olika nordiska ländernas nationella organisationer för trafikhuvudmän respektive trafikföretag och huvudstädernas trafikhuvudmän. Projektet har tagit fram ett förslag till ny standard vilken godkändes av de olika deltagande organisationerna under sommaren 2018.

Underlag

- Bilaga: Bus Nordic gemensamma Nordiska krav vid upphandling av bussar

Nuläge

I augusti 2018 publicerades standarden, Bus Nordic 1.0, på hemsidan för Partnersamverkan för en förbättrad kollektivtrafik. Där informeras om att Bus Nordic ersätter den tidigare svenska standarden Buss2014.
https://www.svenskkollektivtrafik.se/partnersamverkan/modellavtal--kravbilagor/bus-nordic/

Sverige, Norge, Finland och Island planerar att använda Bus Nordic i kommande upphandlingar. Köpenhamn, och därmed stora delar av Danmark kommer att fortsätta sina befintliga krav men tar emot begagnade Bus Nordic-bussar. Aktörerna i Danmark är också intresserade av att delta i den framtida utvecklingen av Bus Nordic. Konkret i Sverige kommer nya bussar som kravställs uppfylla branschstandard och som upphandlas från och med i höst (och kommer i trafik efter 1 juli 2019) att behöva uppfylla Bus Nordic istället för Buss2014. Först ut är Östergötland.

Skillnader mellan Bus Nordic och tidigare standarder

Standarden Bus Nordic liknar till stora delar den tidigare standarden Buss2014, och den används på samma sätt. För svenska trafikhuvudmän blir skillnaden i praktiken inte särskilt stor. Det är i huvudsak två specifika krav som är tydligt annorlunda:

- Krav på att bussen ska kunna använda och ha utrymme för snökedjor. Snökedjor är ett lagkrav i Norge och kravet behöver därför vara med för att inte hindra bussar från att flytta till Norge.
- Krav på plats för ledarhund. I Finland är ledarhundar betydligt vanligare än i Sverige. Platsen för resenär med ledarhund och hunden är inom

kollektivtrafik och till viss del i annan persontrafik, sätesraden längst fram till vänster (i körriktningen). Därför behöver det alltid finnas en sätesrad precis bakom föraren. Oftast finns detta i bussarna, men ibland prioriteras den bort av trafikföretaget för att få rum med till exempel IT-skåp.

Fortsatt arbete

Representanter från deltagande huvudstäder och nationella branschorganisationer för kollektivtrafik kommer att fortsätta att administrera och utveckla den gemensamma standarden i en nordisk partnersammansatt grupp.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling